

Hromadné žaloby v českém procesním právu

Resumé

Předkládaná práce pojednává o problematice hromadných žalob, tedy nástroje sloužícího ke kolektivní ochraně soukromých práv v civilním soudním řízení. Cílem práce je analyzovat tento procesní institut, poukázat na nedostatky současné právní úpravy a navrhnout jejich přijatelné řešení.

Práce je rozdělena do tří relativně samostatných částí. V první části se zabývám teoretickými východisky (včetně stručného nastínění historického vývoje) a základními pojmy. Dále nabízím nejjobecnější členění prostředků kolektivního prosazování práv na skupinovou žalobu a reprezentativní žalobu. Ve druhé části se věnuji platné právní úpravě hromadných žalob v některých zahraničních právních řádech. Konkrétně se jedná o úpravu americké class action, kde je uplatňováno opt-out řízení (kdy členové skupiny, kteří se svou účastí nesouhlasí, mají možnost z řízení vystoupit), dále o švédskou skupinovou žalobu, která zakládá opt-in skupinové řízení (nároky je třeba jednotlivě přihlašovat) a na závěr o německé vzorové řízení v záležitostech kapitálového trhu, jež představuje kompromis mezi individuálním a hromadným řízením. Třetí a zároveň stěžejní část je věnována rozboru české platné právní úpravy hromadné žaloby, respektive zhodnocení úpravy kolektivního řízení a úvahám de lege ferenda.

Ačkoliv v zahraničních právních řádech bývá hromadné řízení jedním z nejkomplicovanějších procesních institutů, v českém procesním právu jej dovozujeme pouze interpretačně. Dovožujeme tak z ustanovení § 83 odst. 2 a § 159a odst. 2 občanského soudního řádu, která rozšiřují překážku litispendence a rei iudicatae ve věcech nekalé soutěže, ochrany spotřebitele a v některých korporátních věcech. Tuto konstrukci podrobují kritice z pohledu práva na spravedlivý proces, neboť ve skupinovém řízení, které tato zakládá, nemají členové skupiny možnost participace vůbec, nebo jen velmi omezeně. V závěru práce proto navrhuji legislativní změny k odstranění popsaného závadného stavu, které by v tomto směru mohly přispět k modernizaci civilního procesu.